

Svenska som andraspråk

Kurskod: SGRSVA7

Verksamhetspoäng: 1 000

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Ämnet svenska handlar om hur svenska språket är uppbyggt och fungerar samt hur det kan användas. Kärnan i ämnet är språk och litteratur. Genom språket kan människan uttrycka sin personlighet. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i kursen svenska som andraspråk inom särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om det svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera och anpassa sitt språk till olika sammanhang och för olika syften. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar tal, skrift och andra kommunikationsformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar sin läsförmåga och sitt intresse för att läsa och skriva på svenska.

Genom undervisningen ska eleven få möta, utveckla kunskaper om och uttrycka sig genom litteratur, bild, film, teater, drama och andra kommunikationsformer. Eleven ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om och tilltro till sin förmåga att formulera och uttrycka sina åsikter och tankar. Därigenom ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar sitt språk och sin förståelse för omvärlden.

Undervisningen ska syfta till att eleven utvecklar och fördjupar sin ord- och begreppsförståelse. Vidare ska undervisningen ge eleven möjligheter att utveckla kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor. Eleven ska också stimuleras att utveckla förmågan att använda digitala kommunikationsverktyg.

Genom undervisningen i kursen svenska som andraspråk ska eleven ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- tala och samtala i olika sammanhang,
- läsa, förstå och reflektera över olika texter,
- skriva texter för olika syften och mottagare,
- bearbeta innehållet i litteratur, bilder, film, teater, drama och andra medier, och
- söka och värdera information från olika källor.

Centralt innehåll

Tala, lyssna och samtala

- Hur man kan använda omskrivningar och visuell förstärkning, till exempel bilder och tecken, för att förstå och göra sig förstådd.
- Kommunikation för olika syften. Hur argument, åsikter och intressen kan uttryckas.
- Kommunikation anpassad till olika situationer, till exempel i samtal med vänner eller i kontakt med myndigheter.
- Muntliga presentationer. Stödord, bilder och digitala medier som redskap för att planera och genomföra en presentation.
- Uttal, satsmelodi och sambandet mellan betoning och betydelse i det svenska språket.

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter.
- Skiljetecken och stavning.
- Strategier för att skriva olika typer av texter. Hur man kan anpassa innehåll till olika mottagare samt bearbeta egna texter till innehåll och form.
- Alfabetisk ordning. Ordböcker och innehållsförteckningar.
- Skrivredskap, till exempel ordbehandlingsprogram med stavningskontroll.
- Digitala kommunikationsredskap.

Texter

- Skönlitteratur och andra texter, till exempel lyrik och dramatik.
- Berättande texters budskap och uppbyggnad med till exempel miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- Några författare.
- Beskrivande och instruerande texter, till exempel nyhetsartiklar och recept.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter och tv-program.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.
- Skillnader i språkanvändning beroende på vem man vänder sig till.

- Ord, begrepp och kroppsspråk som kan användas för att uttrycka budskap och känslor.
- Variationer i det svenska språket, till exempel slanguttryck och dialekter.
- Ordspråks och metaforers betydelse i texter och dagligt tal.

Informationssökning

- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.
- Källkritik. Hur man bedömer informationens rimlighet och hur texters avsändare påverkar innehållet.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att **medverka** i att ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och **bidrar** till att använda språkliga strategier för att göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och **bidrar** till att framföra egna åsikter och argument. Eleven **bidrar** till att anpassa sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven **medverka** i att planera och genomföra muntliga presentationer. I arbetet med presentationerna **medverkar** eleven i att välja och använda några redskap och digitala medier.

Eleven kan skriva texter med flera meningar och tydligt innehåll och **bidrar** till att anpassa texterna till mottagare och syfte. Dessutom **medverkar** eleven i att bearbeta texterna genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och **medverkar** i att använda digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap.

Eleven kan **med stöd av bilder** läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor och återge delar av innehållet visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven **medverkar** i att jämföra och beskriva olika sorters texter. Eleven kan också **bidra** till resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.

Eleven kan **medverka** i att hämta information från olika källor och medier och gör något eget övervägande vid resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven **medverka** i att söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett **delvis fungerande** sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna **delvis underbyggda** åsikter och argument. Eleven anpassar **delvis** sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett **delvis fungerande** sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett **delvis ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan skriva texter i olika genrer med varierat ordval, tydligt innehåll och viss anpassning till mottagare och syfte. Dessutom bearbetar eleven texterna på ett **delvis fungerande** sätt genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och använder digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap på ett **delvis ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan **med viss flyt** läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor, återge delar av innehållet och sammanfatta innehållet på ett **delvis relevant** sätt visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven jämför och beskriver olika sorters texter på ett **delvis fungerande** sätt. Eleven kan också föra **enkla** resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.

Eleven kan på ett **delvis fungerande** sätt hämta information från olika källor och medier och för då **enkla och delvis underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven på ett **delvis fungerande** sätt söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett **väl fungerande** sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna **väl underbyggda** åsikter och argument. Eleven anpassar sitt språk **väl** till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett **väl fungerande** sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett **ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan skriva texter i olika genrer med varierat ordval, tydligt innehåll och **god** anpassning till mottagare och syfte. Dessutom bearbetar eleven texterna på ett **väl fungerande** sätt genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och använder digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap på ett **ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan **med flyt** läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor, återge delar av innehållet och sammanfatta innehållet på ett **relevant** sätt visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven jämför och beskriver olika sorters texter på ett **väl fungerande** sätt. Eleven kan också föra **välutvecklade** resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information från olika källor och medier och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven på ett **väl fungerande** sätt söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.

SVENSKA SOM ANDRASPRÅK

Kunskapskrav för betyg E

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att **medverka** i att ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och **bidrar** till att använda språkliga strategier för att göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och **bidrar** till att framföra egna åsikter och argument. Eleven **bidrar** till att anpassa sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven **medverka** i att planera och genomföra muntliga presentationer. I arbetet med presentationerna **medverkar** eleven i att välja och använda några redskap och digitala medier.

Kunskapskrav för betyg C

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett **delvis fungerande** sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna **delvis underbyggda** åsikter och argument. Eleven anpassar **delvis** sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett **delvis fungerande** sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett **delvis ändamålsenligt** sätt.

Kunskapskrav för betyg A

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett **väl fungerande** sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna **väl underbyggda** åsikter och argument. Eleven anpassar sitt språk **väl** till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett **väl fungerande** sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett **ändamålsenligt** sätt.

SVENSKA SOM ANDRASPRÅK

Kunskapskrav för betyg E	Kunskapskrav för betyg C	Kunskapskrav för betyg A
<p>Eleven kan skriva texter med flera meningar och tydligt innehåll och bidrar till att anpassa texterna till mottagare och syfte. Dessutom medverkar eleven i att bearbeta texterna genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och medverkar i att använda digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap.</p>	<p>Eleven kan skriva texter i olika genrer med varierat ordval, tydligt innehåll och viss anpassning till mottagare och syfte. Dessutom bearbetar eleven texterna på ett delvis fungerande sätt genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och använder digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap på ett delvis ändamålsenligt sätt.</p>	<p>Eleven kan skriva texter i olika genrer med varierat ordval, tydligt innehåll och god anpassning till mottagare och syfte. Dessutom bearbetar eleven texterna på ett väl fungerande sätt genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och använder digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap på ett ändamålsenligt sätt.</p>
<p>Eleven kan med stöd av bilder läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor och återge delar av innehållet visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven medverkar i att jämföra och beskriva olika sorters texter. Eleven kan också bidra till resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.</p>	<p>Eleven kan med viss flyt läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor, återge delar av innehållet och sammanfatta innehållet på ett delvis relevant sätt visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven jämför och beskriver olika sorters texter på ett delvis fungerande sätt. Eleven kan också föra enkla resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.</p>	<p>Eleven kan med flyt läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor, återge delar av innehållet och sammanfatta innehållet på ett relevant sätt visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven jämför och beskriver olika sorters texter på ett väl fungerande sätt. Eleven kan också föra välutvecklade resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.</p>
<p>Eleven kan medverka i att hämta information från olika källor och medier och gör något eget övervägande vid resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven medverka i att söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.</p>	<p>Eleven kan på ett delvis fungerande sätt hämta information från olika källor och medier och för då enkla och delvis underbyggda resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven på ett delvis fungerande sätt söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.</p>	<p>Eleven kan på ett väl fungerande sätt hämta information från olika källor och medier och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven på ett väl fungerande sätt söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.</p>